

Skolelærerlife.dk

TUSIND TAK fordi du bruger skolelærerlife.dk

Hvis du har spørgsmål eller en kommentar, så er du altid velkommen til at kontakte mig på enten:

FACEBOOK: @skolelærerlife

INSTAGRAM: @skolelærerlife

eller MAIL: cathrinewinther@gmail.com

Du er også meget velkommen til at dele billeder af materialet i brug - det er skønt at se tingene blive brugt rundt omkring - Tag mig gerne, så deler jeg opslaget.

Kopiering fra denne hjemmeside må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node, og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.

Sådan kan du bruge materialet:

WALK'N'TALK - FASTELAVN

Send eleverne afsted to og to, og lad den ene læse op og den anden lytte. Når teksten er læst færdig, stilles der spørgsmål til den elev, der har lyttet. Derefter bytter de. Kortene er lavet i to udgaver - en til indskoling (fra ca. 2.klasse) og en til mellemtrinnet.

I min egen klasse printer jeg både versionen til mellemtrinnet og versionen til indskoling, så kan alle mine elever nemlig være med på deres eget niveau!

Fastelavn

Hvert år fejrer vi i Danmark fastelavn. Fastelavn er en gammel skik, hvor man fejrer, at vinteren er ved at være slut. Nu glæder man sig i stedet til, at foråret er på vej, og at solen vil vende tilbage efter en lang vinter.

Fastelavn ligger altid 40 dage før påsken, og datoen er derfor ikke den samme hvert år. Fastelavn kan dog tidligst begynde d. 1. februar og senest den 7. marts.

Den fastelavn vi kender i dag, stammer tilbage fra de traditioner, som man havde i middelalderen, som er fra ca. år 1000 til år 1500. Dengang var fastelavn en fest for voksne - og ikke for børn, som i dag.

Spørgsmål til teksten

1. Hvad fejrer man til fastelavn?
2. Hvornår er det fastelavn?
3. Hvor stammer de traditioner, vi kender som fastelavn fra?
4. Har fastelavn altid været en fest for børn?

Fastelavnsris

Har du nogensinde fået et fastelavnsris?

Fastelavnsriset er en gammel skik, som bruges ved fastelavn. I dag kan man købe fastelavnsris eller lave dem selv.

Engang brugte man faktisk fastelavnsrisene til at slå på børn! Det gjorde man langfredag i påsken, for at minde børnene om Jesus lidelser.

Man brugte også fastelavnsriset til at 'rise hinanden op'. Man vækkede altså de andre i huset ved at slå dem med fastelavnsriset. Der kunne derfor godt gå lidt konkurrence i, at være den der kom først op, så man ikke selv blev slået.

Et fastelavnsris er lavet af tynde grene, der er bundet sammen. På grenene hænger man pynt og måske også lidt slik.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvad brugte man fastelavnsris til engang - og hvorfor?
2. Hvad gør man, hvis man 'riser hinanden op'?
3. Hvad er et fastelavnsris lavet af?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Katten af tønden

Til fastelavn er det også en tradition, at man slår katten af tønden. Det er en gammel skik, der stammer fra Holland, og som kom til Danmark i 1500-tallet.

Engang var der faktisk en levende kat i tønden, der var sort, og den repræsenterede de onde og det mørke, og ved at slå katten af tønden, jagede man altså det onde og mørket væk.

I dag er der heldigvis ikke længere levende katte i tønderne, men der kan sidde en kat lavet i papir eller karton som pynt. Inde i tønden er der måske slik, rosiner, frugt eller noget andet lækkert, man kan spise. Når man slår katten af tønden kan man enten blive kattekonge eller kattedronning. Den der slår bunden ud af tønden bliver kattekonge, og den der slår det sidste bræt af tønden bliver kattedronning.

Spørgsmål til teksten

1. Hvor stammer skikken om at slå katten af tønden fra?
2. Hvad var der i gamle dage inde i tønden?
3. Hvordan bliver man kattekonge og kattedronning?

Ud og rasle

Til fastelavn har vi en gammel tradition, hvor børn på fastelavnssøndag går rundt fra dør til dør med en raslebøtte. Når man er på rasletur, er man klædt ud i fine kostumer. Når man går rundt til de forskellige huse, synger man en kort sang. Når den er sunget færdig, håber man på at der kommer enten lidt slik eller måske lidt penge i raslebøtten.

Fastelavnssangen lyder sådan her:

Fastelavn er mit navn,
boller vil jeg have.
Hvis jeg ingen boller får,
så laver jeg ballade.
Boller op, boller ned,
boller i min mave.
Hvis jeg ingen boller får,
så laver jeg ballade.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvad gør nogle børn på fastelavnssøndag?
2. Hvad kommer der i raslebøtten?
3. Hvordan lyder den sidste sætning i fastelavnssangen?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Udklædning

I dag er fastelavn mest en fest for børn og unge, og ikke så meget for de voksne, men sådan har det faktisk ikke altid været.

Engang løb de voksne blandt andet et fastelavnsløb på dagen, hvor de var klædt ud, og hvor der ofte blev lavet så meget ballade, at det blev faktisk forbudt med fastelavnsløb i 1600-tallet. Nogle løb rundt helt nøgne - kun iført en maske på hovedet!

Når vi fejrer halloween i dag, er udklædningen en stor del af fejringen for børn og unge. Nogen laver selv deres udklædning, hvor andre køber det i en butik. Nogen gør så meget ud af deres udklædning, at de også har ansigtsmaling i hovedet.

Spørgsmål til teksten

1. Har fastelavn altid været en fest for børn og unge?
2. Hvad blev forbudt i 1600-tallet?
3. Skal du klædes ud til fastelavn i år?

Fastelavnsboller

Har du nogensinde spist en fastelavnsbolle, når der er fastelavn?

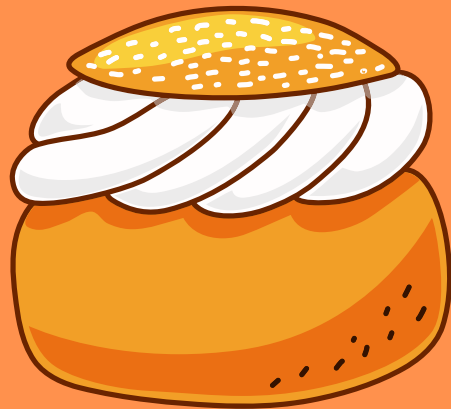
Man mener, at fastelavnsbollerne kom til Danmark omkring 1600-tallet, og i dag kan de fås i alle mulige forskellige slags. De kan være med remonce, syltetøj eller måske flødeskum, og så kan de være pyntet med flormelis eller glasur. Selve dejen kan også være lavet på forskellige måder.

Man kan købe fastelavnsboller hos de fleste bagere og madvare-butikker, men man kan også sagtens bage dem selv derhjemme, hvis man har lyst.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvornår kom fastelavnsbollerne til Danmark?
2. Hvad er der ofte i en fastelavnsbolle?
3. Har du smagt en fastelavnsbolle? Hvad er din favorit?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Fastelavn i gamle dage

Den fastelavn vi kender i dag, stammer tilbage fra de traditioner, som man havde i middelalderen, som er fra ca. år 1000 til år 1500.

I middelalderen skulle folk forberede sig til påsken ved at faste. Folk skulle faste i 40 dage og det varede fra aske-onsdag og frem til påsken. Lige inden fasten fejrede man fastelavn, og her festede man i hele tre dage! Fastelavnsdagene kaldes flæske-søndag, flæske-mandag og hvide tirsdag. Folk dansede, klædte sig ud og spiste en masse lækkert mad. Når det blev hvide tirsdag spiste man 'mælke-mad' og hvidt brød. Det var også her hvor man nød fastelavnsboller.

Efter hvide tirsdag blev det aske-onsdag og her begyndte den 40 dage lange faste.

Spørgsmål til teksten

1. Hvad skulle man i gamle dage lige efter påsken?
2. Hvad kaldes de tre fastelavnsdage?
3. Hvornår kom fastelavnsboller til Danmark?

Faste

Efter fastelavn bliver det aske-onsdag, og netop denne dag startede fasten i gamle dage.

Fasten varede i 40 dage, fordi det var det antal dage, hvor Jesus gik rundt i ørkenen, uden mad og drikke, inden han til påske blev korsfæstet.

Hvis man faster, så hverken spiser eller drikker man. Man kan selvfølgelig ikke klare sig helt uden vådt eller tørt, og derfor måtte man tage lidt mad og vand, når solen var gået ned.

Der var engang tradition for, at man i kirken fik lavet et aske-kors i panden denne dag.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvilken dag starter fasten på?
2. Hvor længe varer fasten?
3. Hvad var der engang tradition for at få lavet i kirken?

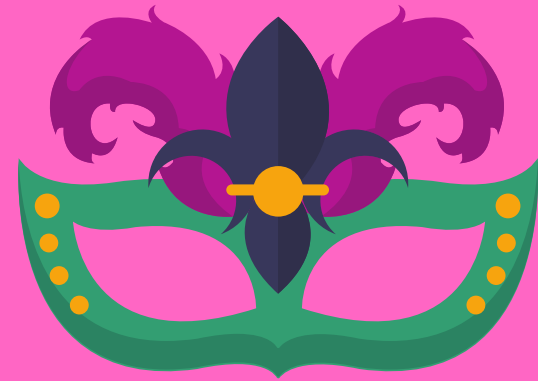

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå